

Afdeling: Sociaal Domein
Behandelaar: L.H. Franken
Telefoonnummer: 0342495221

Voorstelnr. 2456
Barneveld,
Portefeuillehouder: P.J.T. van Daalen

☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct: 6987

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Taallessen aan vluchtelingen uit Oekraïne**

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met het, in samenwerking met Taalhuis, aanbieden van een non-formeel taaltraject van 12 weken aan vluchtelingen uit Oekraïne.
2. In te stemmen met het aanbieden van een op het non-formeel taaltraject aansluitend formeel taaltraject van 20 weken aan vluchtelingen uit Oekraïne, met als doel het behalen van taalniveau A2.
3. In te stemmen met het, in samenwerking met werkgevers, aanbieden van een formeel taaltraject van 20 weken aan vluchtelingen uit Oekraïne met als doel het behalen van taalniveau B1.
4. In te stemmen met het ter kennisname aanbieden van dit voorstel aan de raad middels rubriek B.

1. Inleiding

In de gemeente Barneveld zijn in de afgelopen maanden veel vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen. Deze vluchtelingen verblijven in gemeentelijke opvanglocaties of bij particuliere gastgezinnen. Op 1 november 2022 stonden er 377 vluchtelingen afkomstig uit Oekraïne ingeschreven in het basisregistratiepersonen (BRP) van de gemeente Barneveld. 223 van deze vluchtelingen zijn personen van 18 jaar en ouder.

Non-formeel en formeel taalonderwijs

Binnen het taalonderwijs wordt onderscheid gemaakt tussen formeel en non-formeel taalonderwijs.. Non-formeel leren is niet gericht op het behalen van een erkend diploma of certificaat. De omgeving waar de lessen worden gegeven is niet per se ontworpen als leeromgeving. Hierbij kan gedacht worden aan cursussen in een bibliotheek of wijkcentrum. Professionals en vrijwilligers kunnen de taallessen geven en zij worden daarbij vaak ondersteund door een professionele docent.

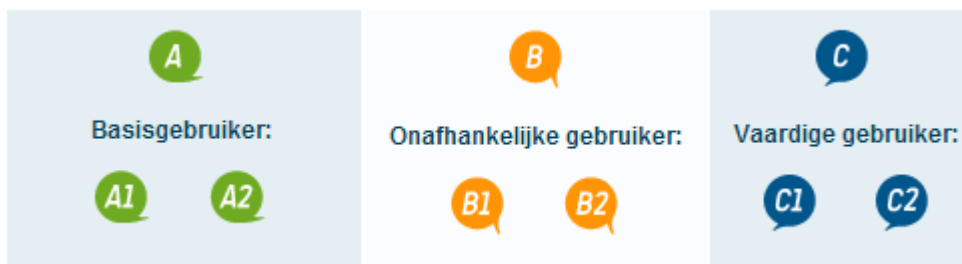
Formeel onderwijs wordt meestal aangeboden door een ROC of een taalaanbieder en gegeven door een gecertificeerde NT2 docent. Het doel van dit onderwijs is niveauverhoging, vaak met toeleiding naar een diploma of een certificaat.

In het non-formele taalaanbod, wat wordt aangeboden aan Oekraïense vluchtelingen vanaf 28 juni 2022, is aandacht besteed aan thema's zoals het Nederlandse alfabet, hoe de letters en klanken worden uitgesproken en praktische vaardigheden zoals voorstellen, kennismaken en boodschappen doen. Met dit materiaal is een eerste basis gelegd en is men in staat om de volgende stap in de taalontwikkeling te zetten; namelijk het volgen van een formeel taaltraject.

Na een non-formeel taaltraject van 12 weken, wat inmiddels door meerdere Oekraïense vluchtelingen is afgerond, is een logisch gevolg om verder te gaan in een formeel taaltraject richting taalniveau B1. Dit omdat is gebleken dat, om goed deel te kunnen nemen aan de Nederlandse arbeidsmarkt, dat taalniveau B1 vereist is.

Een formeel taaltraject wordt begeleid door een gecertificeerde NT2-docent en is gericht op het behalen van een geaccrediteerd certificaat. Hierbij moet onderscheid gemaakt worden tussen verschillende taalniveaus op basis van het Europese referentiekader CEFR.

A Basisgebruiker (A1/A2: beginner)
B Zelfstandige gebruiker (B1/B2: gevorderd)
C Vaardige gebruiker (C1/C2: vergevorderd)

De huidige situatie in Barneveld

Inmiddels volgen zes groepen van ongeveer tien tot twaalf deelnemers een non-formeel taaltraject via verschillende particulieren initiatieven. Zij maken hierbij gebruik van het door het Taalhuis aangeboden non-formele taalmateriaal. Een groep heeft het 12-weken maand durende non-formele taaltraject inmiddels doorlopen en meerdere deelnemers zouden graag doorgaan in een formeel taaltraject.

Lokale taalaanbieder Quality Communications beschikt over de capaciteit om op korte termijn formele taaltrajecten voor vluchtelingen uit Oekraïne te starten. In het formele taaltraject wordt voortgeborduurd op hetgeen behandeld is in het non-formele taaltraject. Gedurende een formeel taaltraject van 20 weken wordt hier 2 uur per week klassikaal aan verder gewerkt. Daarnaast wordt er van de deelnemers verwacht dat zij 2 uur per week aan thuisstudie doen. Dit traject wordt afgesloten met een taaltoets en indien men slaagt, een geaccrediteerd certificaat waaruit het behaalde taalniveau blijkt. Dit zal naar verwachting op taalniveau A2 zijn. De kosten voor dit traject bedragen € 6.700,- inclusief materiaal en exclusief zaalhuur voor 12 personen.

Van taalniveau A2 naar B1

Het eerste formele taaltraject is gericht op het behalen van taalniveau A2. Zoals gezegd is uit de praktijk gebleken dat het voor het goed kunnen deelnemen aan de Nederlandse arbeidsmarkt vereist is om over taalniveau B1 te beschikken. Dit is niet alleen in het belang van de deelnemer, maar ook van zijn of haar werkgever. Veel van de deelnemers zijn al in loondienst. Om die reden zal gedurende het eerste taaltraject het Taalhuis samen met Quality Communications in gesprek gaan met de verschillende werkgevers om samen met hen tot een vervolg taaltraject te komen tot taalniveau B1.

2. Beoogd effect

a) Meetbaar effect

Vluchtelingen uit Oekraïne die hun Nederlandse taalvaardigheden willen verbeteren worden daartoe in staat gesteld. Hierdoor kunnen zij beter deelnemen aan de Nederlandse arbeidsmarkt en de maatschappij.

b) Maatschappelijk effect

Vluchtelingen uit Oekraïne beheersen de Nederlandse taal beter en kunnen daardoor beter deelnemen aan de arbeidsmarkt. Het te behalen certificaat vergroot de kansen op een baan en verbeterd de inkomenspositie en zelfredzaamheid van de vluchtelingen.

3. Argumenten

1.1 Laagdrempelig manier kennismaken met de Nederlandse taal

Door te starten met het aanbieden van een non-formeel taaltraject worden vluchtelingen op een laagdrempelige manier in staat gesteld om kennis te maken met de Nederlandse taal. Tijdens dit traject verwerven zij vooral praktische vaardigheden die helpend zijn in het dagelijkse leven.

2.1 Verdiepende taalontwikkeling gericht op het behalen van een certificaat

Door aanvullend op het non-formele taalaanbod een formeel taaltraject aan te bieden worden vluchtelingen uit Oekraïne in staat gesteld om hun Nederlandse taalvaardigheden te verdiepen. Met het te behalen certificaat worden de kansen op een baan vergroot en wordt de inkomenssituatie verbeterd.

2.2 Taalverbetering ter voorbereiding op mogelijke inburgering

Vluchtelingen uit Oekraïne verblijven momenteel rechtmatig in Nederland op basis van een tijdelijke regeling. Hierdoor zijn zij niet inburgeringsplichtig en kunnen zij geen gebruik maken van het inburgeringsonderwijs. Wanneer deze regeling ophoudt te bestaan kan het voor hen mogelijk zijn om een asielaanvraag in te dienen.

In het geval dat deze aanvraag wordt toegekend worden zij inburgeringsplichtig. Door hen nu al te ondersteunen in hun taalontwikkeling, kan de inburgering versneld afgerond worden.

3.1 Gedeelde verantwoordelijkheid tussen werkgevers en gemeente

Veel van de vluchtelingen uit Oekraïne hebben momenteel een baan in loondienst. Het is ook in het belang van de werkgever dat zij de Nederlandse taal goed beheersen. Vanuit dit gezamenlijke belang willen wij komen tot een gedeeld aanbod in de taalontwikkeling van taalniveau A2 naar B1.

4. Kanttekeningen

De continuering van zowel non-formeel als formeel taalaanbod is afhankelijk van capaciteit. Zowel het vinden van vrijwilligers als gecertificeerde taaldocenten is in de huidige markt moeilijk. Indien meer vluchtelingen gebruik willen maken van dit taalaanbod, kan er een capaciteitsprobleem en wachtlijsten ontstaan.

5. Financiën

Wij stellen voor om te starten met een eerste groep van 12 deelnemers. De kosten daarvoor bedragen € 6.700,- exclusief zaalhuur. Deze kosten worden gedekt uit het budget dat wij van het rijk ontvangen voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, waaruit wij ook activiteiten mogen financieren. Op basis van de daaruit opgedane ervaringen kan er een aanbod gedaan worden aan de overige groepen die een non-formeel traject hebben afgerond.

In het geval dat alle in Barneveld ingeschreven volwassen vluchtelingen uit Oekraïne (223) deel willen nemen aan een taaltraject bestaande uit drie maand non-formeel en twintig weken formeel onderwijs zullen de kosten oplopen tot € 127.300,-. Dit betreft het traject tot en met taalniveau A2. Deze kosten kunnen ook gedekt worden uit het budget dat wij van het rijk ontvangen voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Over de kosten van een eventueel vervoltraject naar taalniveau B1, die in samenwerking met de werkgevers wordt ontwikkeld, informeren wij u op een later moment.

6. Uitvoering

Planning:

Na instemming met het voorstel zullen de lessen voor de eerste groep zo snel mogelijk starten.

Communicatie:

Deelnemers die het non-formele taaltraject hebben afgerond worden door het Taalhuis uitgenodigd voor het deelnemen aan een formeel taaltraject.

Evaluatie/controle:

Gedurende het taaltraject en na afronding van het traject vindt er een evaluatie plaats.